

▲ Místo nálezu v průběhu archeologického výzkumu. Foto Filip Prekop.

Bronzový poklad z Mezirolí

Jan Tajer, Muzeum Karlovy Vary

Předpokládá se, že lidé ukládali do země zbraně, cennosti či nástroje buď proto, že je chtěli uschovat na nějakém bezpečném místě, nebo šlo o obětinu. Ukládání tzv. depotů se objevuje po celé období lidských dějin. Jejich počet začal narůstat spolu s výrobou kovových předmětů již ve starší době bronzové, kdy tento fenomén můžeme pozorovat ve velké části Evropy. Ve střední době bronzové v Čechách na rozdíl od zbytku Evropy počet depotů klesá a největšího rozsahu pak opět dosahuje v období mladší a pozdní doby bronzové. Ukládání předmětů do země pokračovalo i v následujících historických obdobích a trvá prakticky až do současnosti.

Dne 8. února 2016 nalezl v Mezirolí u Karlových Varů anonymní nálezce při hledání materiálu do skalky pod jedním z kamenů několik bronzových předmětů. Z uvedené lokality doposud nepocházel žádný významný archeologický nález. Místo objevu se váže na nenápadnou vyvýšeninu v krajíně, tvořenou zvětralým skalním výchozem. Vrchol tvoří přibližně 30 m dlouhý hřbet ve směru jihovýchod-severozápad. Místo nálezu předmětů se nacházelo bezprostředně na jihovýchodním vrcholu hřbetu, při jižní straně výrazného bloku skály o rozměrech 2 × 1,4 m.

Na místě byl uložen soubor osmnácti předmětů o celkové hmotnosti téměř 2,5 kg. Šlo o tzv.

▲ Bronzové předměty nalezené v Mezirolí. Foto Jan Matějů.

depot, tedy věci uložené záměrně do země, zřejmě na přelomu mladší a pozdní doby bronzové, přibližně v období 1000–900 let př. n. l. Součástí depotu z Mezirolí byly dvě masivní štítovité spony (pojmenovány podle výrazného štítku na jehlici) sloužící ke spínání pláště a dva spirálovité nápažníky, které byly v době bronzové typicky ženskou ozdobou. Nález dále obsahoval čtyři náramky (dva tyčinkové a dva torčované – kroucené), osm falér – plíšků našívaných jako ozdoba na oděv nebo postroj koně, prsten a knoflík. U tohoto depotu stojí za pozornost párovost většiny nalezených předmětů, tento fakt může napovídat možnému rituálnímu uložení. Depot z Mezirolí je svým obsahem méně typický, protože v oblasti knovízské – kroucené, kam patří místo nálezů, v této době převládají depoty obsahující jen zlomky předmětů. Zároveň dokládá kulturní a ekonomické vazby v regionu, neboť dvoudílné štítovité spony s křížovou jehlou se

vyskytují převážně v okruhu Lužické kultury, jejíž jádro leželo v severozápadních Čechách. Dnes jsou na území okresu Karlovy Vary známy pouze dva bronzové depoty. První byl nalezen v roce 2008 u Hroznětína a tvořily jej dva jazykovité srpy, sekera se středovýmí laloky a krystal křišťálu. Ačkoliv jde z evropského či republikového hlediska o nález poměrně běžný, na území Karlovarského kraje je depot nalezený u Mezirolí doposud nejbohatším nálezem z doby bronzové. ■

Literatura:

- Renfrew C. et Bahn P. (2006): *Archaeology, Theorie Methods and Practice*. – Thames & Hudson, New York, 656 pp.
- Jiráň L. [ed.] (2008): *Archeologie pravěkých Čech 5, Doba bronzová*. – Archeologický ústav AV ČR, Praha, 265 pp.
- Klsák J., Prekop F, Tajer J. (2016): *Revizní výzkum amatérského nálezů Mezirolí*. – Ms., 29 pp. [Nálezová zpráva, depon in: Muzeum Karlovy Vary].